

**CYNGOR BWRDEISTREF SIROL
RHONDDA CYNON TAF
COUNTY BOROUGH COUNCIL**

GWŶS I GYFARFOD PWYLLGOR

C Hanagan
Cyfarwyddwr Gwasanaeth y Gwasanaethau Democrataidd a Chyfathrebu
Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf
Y Pafiliynau Parc Hen Lofa'r Cambrian
Cwm Clydach, CF40 2XX

Dolen gyswllt: Julia Nicholls - Gwasanaethau Democrataidd (01443 424098)

DYMA WŶS I CHI i gyfarfod o **GYNGOR BWRDEISTREF SIROL RHONDDA CYNON TAF** sydd i'w gynnal yn **Siambr y Cyngor, Y Pafiliynau, Parc Hen Lofa'r Cambrian, Cwm Clydach, Tonypany, CF40 2XX** ar **DYDD MERCHER, 5ED CHWEFROR, 2020** am **5.00 PM**.

AGENDA

Tudalennau

12. MATERION BRYG - RHYBUDDION O GYNIGION

Yn unol â Rheol Gweithdrefn 10.5 y Cyngor (Cynigion Bryg) mae'r Llywydd wedi penderfynu y dylid ychwanegu'r Cynigion Bryg canlynol at agenda cyfarfod y Cyngor Llawn ar 5 Chwefror 2020. Mae hyn oherwydd bod y ddau gynig a gyflwynwyd yn gofyn am benderfyniad bryg, er budd y cyhoedd, yng ngoleuni'r cynigion a gyflwynwyd gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg ynghylch darparu Gwasanaethau Damweiniau ac Achosion Bryg yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg.

3 - 6

Cyfarwyddwr Gwasanaeth y Gwasanaethau Democrataidd a Chyfathrebu

At: Pob Aelod o'r Cyngor

Trafod Rhybudd o Gynnig sydd wedi'i gyflwyno yn enwau Cyngorwyr y Fwrdeistref Sirol: A. Morgan, M. Webber, L. M. Adams, D. R. Bevan, H. Boggis, J. Bonetto, S. Bradwick, J. Brencher, A. Calvert, G. Caple, A. Crimmings, A. Davies-Jones, L. De Vet, J. Edwards, J. Elliott, S. Evans, M. Fidler Jones, M. Forey, A. Fox, E. George, M. Griffiths, J. Harries, G. Holmes, G. Hopkins, G. Hughes, G. Jones, R. Lewis, W. Lewis, C. Leyshon, S. Morgans, M. A. Norris, D. Owen-Jones, S. Pickering, S. Powell, S. Powderhill, S. Rees, A. Roberts, J. Rosser, G. Stacey, M. Tegg, G. Thomas, W. Treeby, R. K. Turner, D. Williams, T. Williams, C. J. Willis, a R. Yeo.

Yn dilyn cyfarfod o Fwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg yr wythnos hon, lle penderfynwyd adolygu opsiynau ar gyfer darparu gwasanaethau damweiniau ac achosion brys yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg, mae'r Cyngor hwn yn cofnodi y dylid cynnal gwasanaethau damweiniau ac achosion brys llawn ac mae'n galw ar y Bwrdd Iechyd i adolygu a gweithredu ymgyrch recriwtio â ffocws, i ddenu'r ymgynghorwyr gofynnol i ranbarth Cwm Taf Morgannwg i weithio ar draws y 3 ysbyty a pheidio â chael eu cyflogi mewn ysbytai unigol, sef y strategaeth aflwyddiannus hyd yma.

Mae'r Cyngor hwn yn galw ymhellach ar Lywodraeth Cymru i fynnu bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg yn adolygu'r hyn y cytunwyd arno o dan Raglen De Cymru bron i 7 mlynedd yn ôl oherwydd galwadau cynyddol ar ysbytai yn rhan o'r strwythur newydd Cwm Taf Morgannwg, gan ystyried y datblygiadau tai sylweddol a thwf yn y boblogaeth o fewn y ffin weinyddol newydd hon ac yng Ngogledd Caerdydd, a'r effaith y mae hyn wedi'i chael ar gapasiti a gallu Ysbyty Morgannwg Brenhinol, Ysbyty Tywysoges Cymru ac Ysbyty'r Tywysog Siarl i reoli'r galw am wasanaethau ar hyn o bryd, ac yn y dyfodol. Dylai hefyd ystyried oriau gweithredu cyfyngedig presennol yr Unedau Mân Anafiadau yn Ysbyty Cwm Cynon ac Ysbyty Rhondda ynghyd â'r angen i gynyddu darpariaeth meddygon teulu y tu allan i oriau yn y gymuned i leihau'r galw sydd eisoes ar wasanaethau damweiniau ac achosion brys a'r staff sy'n gweithio yno.

Mae gan y Cyngor hwn bryderon difrifol ynghylch yr effaith ar amseroedd aros yn yr adrannau damweiniau ac achosion brys mewn ysbytai cyfagos oherwydd diffyg capasiti, pe bai adran damweiniau ac achosion brys Ysbyty Morgannwg Brenhinol yn cael ei chau neu'i hisraddio, a'r pwysau ychwanegol enfawr y bydd hyn yn ei roi ar y gwasanaeth ambiwlans o ran pellter teithio a hefyd amseroedd aros posibl mewn ysbytai oherwydd problemau capasiti.

Gyda gwasanaethau mamolaeth yn ein hardal yn destun "mesurau arbennig" a'r Bwrdd Iechyd ehangach yn dod o dan y cam "ymyrryd," a nawr gyda'r materion pellach yn ymwneud â darpariaeth yr adran damweiniau ac achosion brys, rydyn ni'n aildatgan pryderon y Cyngor hwn ac yn cofnodi oni bai bod yr holl opsiynau i gadw gwasanaethau yn cael eu hystyried yn llawn, bydd y Cyngor hwn yn galw am roi Bwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg mewn mesurau arbennig.

Er ein bod ni'n derbyn nad mater o ariannu yw hwn ond yn hytrach yn fater o recriwtio, dydyn ni ddim o'r farn bod swyddogion gweithredol y Bwrdd Iechyd wedi ymdrechu'n ddigon caled i ddefnyddio'r dulliau 'ysgogi' sydd ar gael iddyn nhw er mwyn denu'r nifer ofynnol o ymgynghorwyr i redeg gwasanaeth diogel.

Gofynnwn, felly, i Arweinydd y Cyngor ysgrifennu at Brif Weithredwr a Chadeirydd y Bwrdd Iechyd yn mynegi'r safbwyntiau hyn ac i gofnodi safbwynt y Cyngor hwn bod rhaid cadw gwasanaethau damweiniau ac achosion brys yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg.

Rydyn ni'n galw ar Fwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg i ddyblu ei ymdrechion i ddenu'r ymgynghorwyr gofynnol i redeg gwasanaethau damweiniau ac achosion brys diogel a chynaliadwy yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg.

Rydyn ni hefyd yn galw ar Arweinydd y Cyngor i ysgrifennu at y Gweinidog Iechyd i fynnu bod rhaid ailedrych ar y dystiolaeth 7 mlynedd yn ôl o dan Raglen De Cymru, sydd bellach wedi dyddio, yn rhan o adolygiad ar unrhyw opsiynau i'w cyflwyno.

Trafod Rhybudd o Gynnig sydd wedi'i gyflwyno yn enwau Cyngorwyr y Fwrdeistref Sirol M. Powell, L. Walker, G. Williams, P. Howe ac W. Owen

"Mae'r Cyngor yma'n galw ar Lywodraeth Cymru i roi Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg dan fesurau arbennig ar unwaith.

Mae gwasanaethau mamolaeth yr ardal eisoes dan fesurau arbennig, ac mae adroddiadau diweddar yn dangos bod gwasanaethau eraill yn ein hysbytai wedi profi'r un effaith o ran prinder staff a dulliau rheoli gwael.

Rydyn ni bellach yn wynebu colli'r unig Uned Ddamweiniau ac Achosion Brys yn Rhondda Cynon Taf, a hynny ar ben y gwasanaethau eraill sydd eisoes wedi dechrau cael eu diddymu.

Does dim tystiolaeth i awgrymu y caiff anghenion ein cleifion eu diwallu'n ddigonol yn Ysbyty'r Tywysog Siarl neu Ysbyty Tywysoges Cymru, na thystiolaeth sy'n dangos bod y newidiadau yma'n seiliedig ar waith cynllunio digonol. Does dim sôn am y gwasanaethau cymunedol amgen sydd wedi'u hamlinellu yn Rhaglen De Cymru, a does dim ymdrech wedi bod o ran mynd i'r afael â phroblemau prinder staff.

Mae angen adolygu holl wasanaethau'r bwrdd iechyd ar unwaith, ac nid yw'r Cyngor yma o'r farn bod modd i'r bwrdd cyfredol sicrhau deilliannau diogel ac effeithiol ar gyfer cleifion yn yr ardal hon.

Mae'r Cyngor yma'n galw ar Lywodraeth Cymru i gael gwared ar aelodau cyfredol Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg a rhoi'r gwasanaeth dan fesurau arbennig.